

Martin Čepa

Zvon

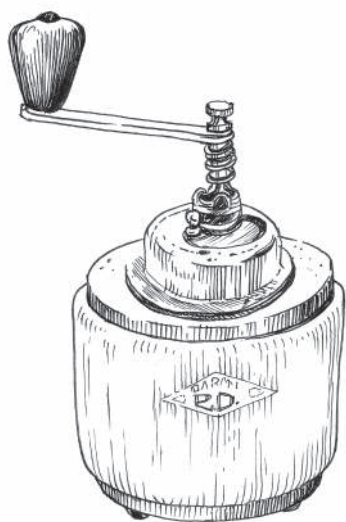

ilustroval Richard Fischer

Argo

Zvon

Martin Čepa

Zvon

ilustroval Richard Fischer

Argo

Kniha vychází s finanční podporou Ministerstva kultury České republiky.

© Argo, 2024

Text © Martin Čepa, 2024

Illustrations © Richard Fischer, 2024

ISBN 978-80-257-4522-9 (váz.)

ISBN 978-80-257-4606-6 (e-kniha)

*Terezce za podporu
a nekonečnou trpělivost*

Zvuky z půdy

„Pst! Slyšíte to?“ Karolína si přiložila ukazováček ke rtům a druhou rukou ukázala ke stropu. Nebylo to ani potřeba. Tiché pískání, které se rozeznělo pokojem, všechny přimělo na okamžik přerušit debatu nad rozehranou partií Záchranářů a stočit zrak vzhůru.

Za poslední dva týdny to bylo již poněkolkáté, co se z půdy nad pokojem Karolíny a Edy ozvalo tiché, ale nepříjemné pískání. Vždy trvalo jen pár minut a zpočátku nad tím jen mávali rukou a ani se nezamýšleli, co by ho mohlo způsobovat. Koneckonců z ulice dole se ozývaly tlumené zvuky města neustále a toto byl prostě jen další střípek do mozaiky neutuchajícího ruchu. Až před několika dny večer jim začalo pískání vrtat víc hlavou. Provoz na ulici už byl minimální, v bytě panovalo ticho a zrovna se chystali do postele, když se pískání opět ozvalo.

„Mami, co to píská?“ zeptal se Eda a natáhl si přes hlavu pyžamo.

„Co kde píská?“ podívala se na něj matka se zvednutým obočím a odložila na komodu vedle skříně koš s vypraným prádlem.

„Nevím, zní to jako z půdy,“ ukázal Eda prstem vzhůru. „Slyšíš to?“

Matka se zadívala ke stropu a lehce se zamračila. „Já nic neslyším.“

„Cože? Mami, ty to neslyšíš?“ vykoukla na matku zpod peřiny Karolínina hlava.

„Ne, neslyším nic. A jestli si ze mě děláte srandu, tak dobrou noc, mám důležitější věci na práci,“ odpověděla matka a otočila se k odchodu.

„Počkej, my si neděláme srandu,“ řekl Eda. „Píská to už několik dní, ty sis toho nevšimla? Vždycky pár minut, a nepíská to pořád stejně, trochu to zesílí, pak se to ztiší a za okamžik zase znova. Někdy ráno, někdy odpoledne, není to pravidelné.“ Eda se tvářil nevěřičně, když matka jen vrtěla hlavou.

„To teda nechápu, je to slyšet úplně jasně, až je to trochu nepříjemný,“ posadila se Karolína v posteli a pro změnu se na matku zamračila ona.

„Asi máte zkrátka lepší uši než já,“ pokrčila maminka rameny. „Zeptáme se táty, jestli neví, co by to mohlo být. Třeba přimontovali na střechu nějaký vysílač, co já vím. Teď už ale běžte spát.“ Popřála jim dobrou noc a odešla.

Eda zalezl do postele a podíval se na Karolínu. „To je teda divný.“

„Asi to bude nějaký ten vysílač, jak máma říkala,“ opáčila Karolína a zase se zavrtila do peřiny. „Jen doufám, že to nebude pískat pořád, začíná to bejt otravný.“

Druhý den u snídani se na pískání zeptali otce.

„Nic jsem neslyšel,“ zavrtil hlavou táta nad ranní kávou. „A na střeše určitě nic není. Kdyby tam chtěl někdo něco instalovat, musel by to řešit nejdřív se mnou a pak bychom to projednali na bytové radě. Ani by to nedávalo moc smysl, v okolí je spousta vyšších domů.“

„Tak co by to teda mohlo být?“ zeptal se Eda.

„Těžko říct, když jsem to neslyšel,“ usmál se otec. „Může to být vítr, třeba je někde na střeše škvíra a skučí v ní meluzína. Nebo to může dělat nějaký pták.“

„Hmm,“ zabručel Eda a netvářil se, že by ho toto vysvětlení příliš uspokojilo.

„Každopádně bych to neřešil. Jak to začalo, tak to zase skončí,“ řekl táta a dopil kávu, čímž debatu o pískání ukončil.

„Tohle přece nedělá žádný pták,“ zašeptala Karolína, jako by se bála, že pokud by nahoře opravdu pískal pták, mohla by ho vyplašit.

Eda jen tiše pokyvoval hlavou a Helena s Vaškem poslouchali s lehce zamračenými výrazy pískot, který periodicky přidával na intenzitě a opět slábl. Seděli nad rozehranou hrou a úplně zapomněli na požár zuřící na herním plánu. Několik minut jen mlčky poslouchali.

Helena s Vaškem bydleli v domě o dvě poschodí níže, takže pískání na vlastní uši dosud neslyšeli, ale Karolína s Edou jim o něm pověděli.

„Fakt to zní, že to jde přímo z půdy. Nebo možná ze střechy,“ zašeptala po chvíli Helena.

„Na střeše ale prý nic není, říkal táta,“ namítl tiše Eda.

„Takže to musí být na půdě,“ přidal se do debaty Vašek.

Opět se odmlčeli a v pokoji se rozhostilo zamyšlené ticho, narušované jen oním pískáním.

„Napadá někoho, co by to mohlo být?“ promluvila po chvíli Karolína a rozhlédla se po ostatních.

„Možná to dělá opravdu vítr,“ řekla Helena zamyšleně. „Třeba je tam někde škvíra, kterou se prohání, a píská to jako píšťalka.“

„Problém je, že když to posledně začalo pískat, schválně jsem vyzkoušela, jak moc venku fouká, a nefoukalo vůbec,“ namítl Karolína.

„No a nemohla by to být jen myš? Ty přece pískaj a na půdě klidně můžou žít,“ nadhodil Vašek.

„To můžou, ale proč by ta myš takhle pískala? A několik minut v kuse?“ odpověděla Helena a střelila po bratrovi pohledem, ze kterého bylo jasné, že ona toho o myších ví podstatně víc než on, a neměl by se s ní proto hádat.

Vašek jen pokrčil rameny. „Tak se tam asi budeme muset podívat,“ řekl.

„No, proč vlastně ne,“ uznala Karolína. „Půjčíme si od táty klíč a omrkneme půdu. Vždyť jsme tam ani nikdy nebyli, třeba tam bude něco zajímavého.“

„No já nevím, jestli je to dobřej nápad. Jestli by tam neměl radši jít táta s náma...“ namítl Eda nejistě a díval se po ostatních.

„Co je? Bojíš se?“ zeptal se Vašek.

„To ne,“ vyhrkl Eda. „Já jen abychom tam třeba něco nerozbili. Nevíme, co tam najdeme, a kdoví co tam může být...“ vysvětloval rychle.

„No... je fakt,“ zamyslel se Vašek, „že jsem slyšel, že se na půdě před lety oběsil jeden chlápek, co bydlel dole v přízemí. Byl to prej samotář a s nikým se moc nebavil, tak si ani nikdo nevšiml, že se už několik dní neukázal. Pak se ale začal domem linout takovej zvláštní smrad a –“

„Nech toho, blbečku,“ okřikla bratra Helena a šťouchla ho do ramene. „Nevšímej si ho, vymýšlí si,“ otočila se pak na Edu, kterému při Vaškově vyprávění vyprchala barva z obličeje a on jen tiše poslouchal s vykulenýma očima a otevřenými ústy.

„Dobrá, poprosíme tátu o klíče, omrkneme půdu, a když tam najdeme něco podezřelýho, pro někoho dojdeme,“ ukončila debatu Karolína a vzala do ruky kostky. „Pojďme to dohrát. Kdo je vlastně na tahu?“

„Tak co, máte ten klíč?“ vybafl Vašek místo pozdravu, když se druhý den po škole sešli na lavičce před domem.

„Taky tě ráda vidím,“ zamračila se na něj Karolína. „A ne, nemáme.“

„Jak to?“ zeptala se Helena.

„Táta ho nemá. Prošel všechny klíče od baráku, od zadního vchodu, od sklepa, kotelny, sušárny a tak, ale ten od půdy nenašel.“

„Krucí, tak co budeme dělat?“ zachmuřil se Vašek.

„Jestli se tam chceme jít fakt podívat, budeme muset buď nějak otevřít dveře bez klíče, nebo se tam dostat jinudy,“ řekla Karolína. „A jakože já se tam dostat chci, protože večer to pískalo zase a ráno znovu. Ozývá se to pořád častěji.“

„Tak se pojďme na ty dveře podívat, třeba to nějak půjde,“ navrhl Helena, seskočila z lavičky a zamířila do domu.

Bydleli ve starém činžovním domě na Vinohradech, a třebaže venku panovalo květnové horko, uvnitř byl příjemný chládek

a přítmí. Děti proběhly chodbou a vyrazily po schodech nahoru. Ve třetím patře Helena odemkla dveře jejich bytu a s Vaškem si tam odložili školní batohy. O dvě poschodí výš udělali totéž Karolína s Edou. Bydli v nejvyšším patře domu, z chodby ale ještě vedlo úzké dřevěné schodiště, které končilo na malé podestě. Tam se nacházely dvojce dveře, vlevo od bývalé sušárny a vpravo od půdy.

Čtveřice dětí vyšla po schodech na podestu a zůstala stát přede dveřmi na půdu. Helena se sklonila k zámku a rychle ho prozkoumala.

„Nemáte někdo náhodou kus drátku?“ zeptala se.

Všichni se rozhlédli kolem, jako by čekali, že zničehonic uvidí ze zdi trčet kus drátu. Karolína jen zavrtěla hlavou, ale Vašek se najednou usmál a ruka mu vystřelila sestře do vlasů.

„Co to...?“ ucukla hlavou Helena a upravovala si vlasy, které jí spadly do očí.

„Nehledala jsi náhodou kousek drátu?“ usmíval se Vašek a držel v ruce vlásenku.

„Hmm,“ vzala si Helena podrážděně vlásenku, roztáhla ji a sklonila se k zámku.

„Nemáte někdo mobil? Potřebovala bych posvítit.“

„Já mám,“ řekla Karolína, vytáhla z kapsy telefon a zapnula svítilnu.

Kluci stáli za dívkami a mlčky čekali, jestli se ozve cvaknutí odemykaného zámku. Po chvíli ticha přerušovaného jen tichým šramocením drátku se ale místo vytouženého cvaknutí ozvalo opět známé pískání. Šramocení v zámku ustalo, Helena vstala a odfoukla si vlasy z obličeje. Nyní, když stáli přímo přede dveřmi na půdu, nebylo pochyb, že se zdroj zvuku nachází právě tam.

„Myslím, že to neodemknu,“ vzdychla Helena. „Budeme muset vyzkoušet něco –“ zarazila se a zírala na protější dveře, které vedly do sušárny.

„Neříkala jsi náhodou, že tvůj táta má všechny klíče kromě toho na půdu?“ obrátila se na Karolínu.

„Jo, včera večer to procházel,“ přitakala Karolína. „Proč?“
„Protože ty dveře i zámky vypadají stejně. Byla by to sice náhoda, ale zkusit se to může.“ Helena ukázala na dveře od půdy a od sušárny.

Karolína je přelétla pohledem a usmála se. „Jdu pro něj. Hned se vrátím.“

Za dvě minuty byla zpátky na podestě a v ruce držela starý klíč s kroužkem, na němž visela cedulka s nápisem „sušárna“.

Zkusila klíč zasunout do zámku dveří na půdu. Dovnitř šel hladce, ale otočit se s ním nedalo. Zklamaně ho vytáhla.

„Tak to nevyšlo,“ řekla.

„Co budeme dělat?“ zeptal se Eda.

„Zkusíme je vyrazit?“ nadhodil Vašek a rozhlédl se po podestě, jako by proměřoval, jestli bude mít dostatek místa k rozběhu.

„A táta nás zabije, to ani náhodou,“ zavrtila rozhodně Karolína hlavou.

„Tak se pojďme podívat aspoň do tý sušárny. Taky jsme tam nikdy nebyli, a když máme ten klíč... třeba nás něco napadne,“ navrhla Helena.

Karolína pokrčila rameny a odemkla sušárnu.

Místnost byla menší, než čekali. Měla nízký prkenný strop, mezi trámy byly natažené prádelní šňůry. U jedné stěny stálo pár starých židlí, asi aby si měly ženské kdysi na co odložit koše s mokrým prádlem. Jediným zdrojem světla bylo malé okénko na opačné straně místnosti. Zatuchlý vzduch a vrstva prachu na zemi svědčily o tom, že zde prádlo už dlouho nikdo nesusil.

Vešli do místnosti a pod nohama jim lehce zavržala dřevěná podlaha.

„Fuj,“ ohrnula Helena znechuceně nos, když jí na vlasech ulpěla pavučina.

„Tak co, máte někdo nějaký nápad?“ zeptala se Karolína, když se trochu rozkoukali.

„Podívejte se na ten strop,“ řekla Karolína a ukázala vzhůru. „Jsou to jen prkna přitlučený k trámům. Musí nad tím být

ještě další prostor, krovy a tak. Kdybysme se tam dostali, možná bysme mohli po těch trámech přejít až za dveře na druhou stranu.“

„No jo, ale jak se chceš dostat přes ty prkna?“ zeptala se Helena.

„Třeba bude nějaký uvolněný. Musí už bejt přece hrozně starý,“ odpověděla Karolína. „Něco mě napadlo! Hned přijdu,“ řekla a odběhla ze sušárny a po schodech dolů. Za chvíli se přihnala zpátky s koštětem v ruce.

„To tu chceš uklízet?“ vykulil na ni Eda oči.

„Ale ne,“ mávla rukou Karolína a začala násadou koštěte ťukat do prken na stropě. „Třeba nějaký povolí.“ Po každé ráně se ze stropu snesla sprška prachu.

„Pojď to zkusit sem,“ zavolala po chvíli Helena, která se procházela po místnosti a obhlížela strop. Stála v rohu a dívala se přímo nad sebe.

Karolína se i s koštětem vydala k ní.

„Vidiš?“ ukázala Helena nahoru. Okénkem do místnosti moc světla nepronikalo a roh stropu nebyl osvětlen téměř vůbec, přesto Karolíně došlo, co Helenu tak zaujalo. Několik prken mělo tmavou, až skoro černou barvu. Karolína zvedla koště a bouchla s ním do jednoho z prken. Místo jasného klepnutí se teď ozvalo spíše tupé bouchnutí a na dívky se kromě oblaku prachu snesla i hrst dřevěných úlomků. Obě rychle sklonily hlavy, aby jim kousky dřeva nenapadaly do očí, a pak se na sebe usmály. Helena o pár kroků odstoupila a Karolína začala do prken bouchat větší silou.

„Máte něco?“ zavolal Eda, který zatím na druhé straně místnosti s Vaškem zkoušel na volném konci prádelní šňůry uzly.

„Asi,“ odpověděla Helena. „Vypadá to, že tyhle prkna jsou úplně ztrouchnivělý, asi tu někudy zatejká.“

Kluci odhodili šňůru a přiběhli za dívkami. U Karolíniných nohou už ležela vrstva dřevěných úlomků a po dalším úderu se ozvalo křupnutí a na podlahu dopadl zhruba půlmetrový kus prkna.

V tu chvíli pískání zesílilo natolik, až si všichni přitiskli ruce na uši, vzápětí však ustalo. Přestali si zacpávat uši a podívali se po sobě. Vtom se pískání opět rozeznělo s obvyklou kolísavou intenzitou.

„Co to sakra bylo?“ ulevil si Vašek.

„Netuším, ale fakt už to chci zjistit,“ odvětila Karolína.

„Dobře, přineseme sem ty židle a zkusíme po nich vylízt nahoru,“ ukázala Helena k řadě židlí u zdi.

Přinesli pod otvor ve stropě čtyři židle a rozestavili je do čtverce sedadly k sobě.

„Zkusím tam vylézt první,“ řekl Vašek a rozkročil se na židlích. Natáhl ruce a dlaněmi opatrně přešel přes okraj otvoru, aby se přesvědčil, jestli z něj netrčí třísky. Pak se na něj zavěsil a zkusmo se zhoupl.

„Vypadá to, že to drží. Jdu nahoru,“ řekl ostatním, pevně se okraje chytil a vytáhl se nahoru. Pak se zapřel nohama o stěnu za sebou a prolezl otvorem. Vzápětí vykoukla dírou ve stropě Vaškova hlava.

„Jak to tam vypadá? Můžeš se tam postavit?“ zeptala se Helena.

„Tady hned úplně ne, je tu zešíkmenej strop. Ale o kousek vedle to půjde. A vypadá to tady... no, jako že si sem chodí odskočit snad všichni holubi z Prahy. Nebo minimálně z Vinohrad.“

„Tak proto sem asi ten strop dali, nechtěli, aby jim holubi na prádlo víte co...“ řekla Karolína.

„Tak jdete za mnou?“ zeptal se Vašek.

„Pomůžeme nejdřív Edovi, ten je nejmenší a bude potřebovat vysadit. My polezeme potom,“ řekla Karolína Heleně.

Eda si stoupl na židle. Když natáhl paže, k okraji prkna mu chybělo ještě dobrých třicet centimetrů. Karolína si stoupla vedle něj a spojila ruce dlaněmi vzhůru. Eda se postavil do sestřiných dlaní a rukou se přidržoval zdi, aby nespádl. Pak vztáhl jednu paži vzhůru a prsty zaklesl za okraj prkna.

„Chytni se mě,“ řekl Vašek a podal Edovi ruku.

„Na tři,“ zafuněla Karolína.

„Raz – dva – tři!“ odpočítali všichni a na tři Vašek zatáhl Edu za ruku a Karolína bratra zvedla co nejvýše. Eda vmžiku zmizel otvorem a podle tupého úderu a následného tichého zaklení dopadl tvrději, než zamýšleli.

„Dobrý?“ zvolala nahoru Karolína.

„V pohodě, jen přeletěl přes ten trám na druhou stranu,“ vykukla z otvoru znovu Vaškova hlava.

„Pomůžeš mi?“ obrátila se Helena na Karolínu a lehce se začervenala.

„Jasně,“ mrkla na ni Karolína, a když se pak Helena škrábala nahoru, jistila a postrkovala ji zespodu. Nakonec se i ona vyšvihla k otvoru a Vašek jí pomohl vytáhnout se na trám.

Když byli všichni nahoře, zvědavě se rozhlédli. Prostor byl osvětlený několika malými, špinavými okénky, takže ani květnové slunce nedokázalo prostor příliš prosvětlit. Seděli na trámu, který se táhl přes celou půdu, kolmo na něj pak navazovala další břevna tvořící krov střechy. K nim byla přitlučená stropní prkna nad sušárnou. Zbytek půdy se ztrácel ve tmě, takže neviděli, jestli prkna zasahují až do prostoru za podestou, odkud se stále ozývalo pískání.

„Tak jo, opatrně vyrazíme na druhou stranu, ale držte se radši jen na trámech. Nebudeme riskovat, že se pod náma prkna propadnou,“ řekla Karolína a jeden za druhým se vydali po břevnech napříč půdou.

Po chvíli si jejich oči přivykly na přitmě.

„Vypadá to, že ty prkna tvoří strop jen v sušárně a na podestě. Pak budeme moct seskočit dolů,“ řekla Helena tiše. Ostatní jen mlčky přikývli, jako by se báli, že by mohli ve stínech půdy něco vzbudit.

Chvíli nato už stáli na posledním trámu, ke kterému byla přibíhá prkna stropu. Před nimi se rozléhala druhá a překvapivě velká část půdy. Byla ještě temnější než sušárna. Na malých okénkách visely závěsy, několik jich navíc zakrýval starý, odložený nábytek a další haraburdí. Na půdě panovalo hrobové ticho, přerušované jen kolísavým, ale neutuchajícím pískáním.